

Inter-Agency
Coordination
Turkey

Okula Dönüş Kampanyası

2022-2023

Türkiye'de Okula Dönüş Kapsamında
Topluma Erişim ve Destek Çalışmalarına
Katılmayı Planlayan Kuruluşlara
Yönelik Rehber

Eylül 2022

UNICEF; 2014'ten bu yana her yıl, eğitim sektörüyle yakın bir iş birliği içinde Okula Dönüş Kampanyası'nı uyguluyor. Bu kampanya, Geçici Koruma Altındaki Suriyeli çocuklar da dâhil olmak üzere tüm çocukların ve gençlerin kaliteli eğitim olanaklarına erişimini arttırmayı amaçlıyor.

Aynı zamanda, bu rehber, UNICEF'in yürüttüğü ulusal okula dönüş ve iletişim kampanyasının da bir parçasını oluşturuyor. Rehber, 2022 yazında Güneydoğu, İstanbul ve İzmir Eğitim Sektörü Çalışma Grupları *Okula Dönüş Görev Gücü* tarafından güncellendi.

Bu rehberde yer alan materyaller, Türkiye'de faaliyet gösteren kuruluşlar tarafından ücretsiz bir şekilde kullanılabilir, basılabilir veya çoğaltılabilir; fakat Eğitim Sektörü Çalışma Grubu kaynak olarak gösterilmelidir.

ÖNEMLİ UYARI: Bu rehberde sağlanan bilgiler, Millî Eğitim Bakanlığı'nın rehber ilkeleri doğrultusunda değişikliğe tabidir. Çalışma grubu üyeleri, herhangi bir değişiklik olması durumunda bu paketin güncellenmiş bir versiyonunu paylaşacaktır. Kuruluşlar, kendi bölgelerindeki uygulamalar hakkında daha fazla bilgi edinmeleri ve yararlanıcılara bu doğrultuda tavsiyelerde bulunmaları için teşvik edilmektedir.

Bu rehberle ilgili geribildirimler, yorumlar veya sorular Eğitim Çalışma Grubu ekibine gönderilebilir:

Eğitim Uzmanı /
Eğitim Sektörü Çalışma Grubu Ulusal Koordinatörü, Ankara

Mais Zuhaika

mzuhaika@unicef.org

Eğitim Uzmanı /
Güneydoğu Anadolu Türkiye Eğitim Sektörü Çalışma
Grubu Koordinatörü, UNICEF Gaziantep

Amson Simbolon

asimbolon@unicef.org

Eğitim Sorumlusu / İstanbul ve İzmir Eğitim
Sektörü Çalışma Grubu Koordinatörü

Barış Deyirmenci

bdeyirmenci@unicef.org

Eğitim Sorumlusu /Okula Dönüş İrtibat Kişisi,
UNICEF Gaziantep

Renas Ürüç

ruruc@unicef.org

Eğitim Sorumlusu, UNICEF Ankara

Yasemin Kızıloğlu

ykiziloglu@unicef.org

Yönetici Özeti

Bu rehber, Eğitim Sektörü Çalışma Grubu (ESÇG) tarafından aşağıda belirtilen amaçlarla hazırlanmıştır:

- Yeni okul yılı başlamadan önce, Okula Dönüş faaliyetlerini etkili bir şekilde yürütmeleri için kuruluşlara destek sağlamak.
- Okula dönüş süreçlerinde, paydaşların Suriyeli ailelerin okula kayıt süreçlerinde karşılaştıkları zorluklar hakkında bilgi toplamalarına ve bu zorlukların üstesinden gelmelerine yardımcı olmak için araçlar sunmak

Bu rehberin kuruluşları ilgilendiren **dört temel bileşeni** bulunmaktadır:

A: Temel Bilgiler

Suriyeli ailelerle ve çocuklarla paylaşılacak bilgiler (Hak Sahiplerine Mesajlar)

B: Tavsiye Edilen Faaliyetler

Türkiye’de eğitim çalışma grupları ve diğer sektörel çalışma grupları (Çocuk Koruma, Temel İhtiyaçlar, Geçim Kaynakları vb.) tarafından uygulanması önerilen faaliyetler.

C: Veri Toplama Formları

İlgili yükümlülük sahipleriyle yürütülebilecek savunuculuk çalışmalarına ve program müdahalelerine yön vermek amacıyla, eğitime erişim ile ilgili zorlukları tespit etmek ve zorluklara ilişkin analizi desteklemek için.

D: Sıkça Sorulan Sorular (SSS)

Kuruluşların Suriyeli aileler tarafından sıkça sorulan sorulara/iletilen kaygılara yanıt vermelerine yardım etmek için.

KISALTMALAR

HEP	Hızlandırılmış Eğitim Programı
OD	Okula Dönüş
ŞEY	Şartlı Eğitim Yardımı
ED	Eğitime Devam
İlçe MEM	İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

SUY	Sosyal Uyum Yardımı
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
UNICEF	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
İGİM	İl Göç İdaresi Müdürlüğü
İl MEM	İl Millî Eğitim Müdürlüğü

HEM	Halk Eğitim Merkezi
GKKK	Geçici Koruma Kimlik Kartı
TDO	Türk Devlet Okulu
MEM	Mesleki Eğitim Merkezi
YÖBİS	Yabancı Öğrenci Bilgi Sistemi

İÇİNDEKİLER

TEMEL BİLGİLER	6
Genel savunuculuk ve temel mesajlar	6
Okula kayıt süreci ve mevcut eğitim olanakları	7
Anaokulu ve 1. Sınıf	8
5. Sınıf (Ortaokul)	8
9. Sınıf (Lise)	9
Ailelerin ve/veya çocukların yararlanabileceği yardımlar	11
TAVSİYE EDİLEN TOPLUMA ERİŞİM VE "OKULA DÖNÜŞ"Ü DESTEKLEME FAALİYETLERİ	14
VERİ TOPLAMA ARAÇLARI	16
SIKÇA SORULAN SORULAR	17

TEMEL BİLGİLER

Temel mesajlar **dört bölüme** ayrılmıştır:

Genel savunuculuk	(FARKINDALIK ARTTIR)
COVID-19 bağlamında okulların yeniden açılması	(FARKINDALIK ARTTIR)
Okul kayıt süreçleri ve mevcut hizmetler hakkında somut bilgiler	(BİLGİLENDİR)
Okula giden çocukların yararlanabileceği yardımlar ve teşvikler hakkında bilgi	(TEŞVİK ET)

Kuruluşların bu mesajları mülteçilere, ev sahibi topluluklara ve ilgili paydaşlara iletmek için kendi topluma erişim ve bilgi yayma mekanizmalarından yararlanması gerekir.

UYARI: Uygulamalar ve prosedürler, iller arasında farklılık gösterebilir. Bu nedenle, kuruluşlar, illerdeki ilgili yetkililerden daha fazla bilgi almaları için teşvik edilmektedir.

Genel Savunuculuk ve Temel Mesajlar

(FARKINDALIK ARTTIR)

Eğitimin Önemi

- **Eğitim bir haktır:** Herkesin ücretsiz ve zorunlu eğitim hakkı (cinsiyet, uyruk, mülteci statüsü, ekonomik durum, fiziksel beceri düzeyi gibi hususlara bakılmaksızın) vardır ve bu hak hem uluslararası sözleşmelerde hem de ulusal kanunlarda tanınmaktadır.
- **Eğitimin her koşulda devam etmesini sağlamak** büyük bir önem taşır (okulda, evde, her yerde eğitim)
- **Bir ailenin Türkiye’de kalabileceğini düşündüğü süreye** ya da **aile üyelerinin fiziksel, zihinsel becerilerine** ya da **dil becerisine bakılmaksızın** tüm çocuklar (kız ve erkek çocuklar) için eğitim sağlanması esastır.
- Eğitim, çocukların **gelişim ihtiyaçlarının** desteklenmesinde önemli bir rol oynar. Okullar; çocukların öğrenmesi, sosyalleşmesi, arkadaş edinmeleri, oynamaları ve normal yaşamlar sürdürmeleri için önemli fırsatlar sunar.

- Günlük okula gitme rutininin, çocuklar açısından önemli **duygusal ve psikososyal** yararları olduğu ortaya konulmuştur.
- **Eğitim programlarına kaydolmak ve eğitime devam etmek**, bireylerin ve ailelerin **gelecekteki refahını** destekler. Araştırmalar; daha yüksek eğitim seviyelerinin daha iyi işlere erişimle ilişkili olduğunu, daha yüksek kazançlar ve daha büyük fırsatlar sağlayabileceğini göstermektedir.
- Okul dışında olmak, **bir çocuğun geleceği üzerinde olumsuz etkilere sahiptir.**
- **Anne babalar, çocuklarının eğitimini teşvik etme ve destekleme konusunda önemli bir rol** oynarlar.

Okulda alınması / uygulanması gereken önlemler

- Çocuklar; okul hijyen kuralları özenli bir şekilde uygulanmalıdır.
- Arkadaşlarıyla bardaklarını veya yemek araç gereçlerini paylaşmamalıdır.
- Okula gitmek güvenlidir ama öğrenciler kendilerini ve sevdiklerini koronavirüsten korumaya özen göstermelidir. Hepimiz kurallara uyarsak herkes güvende olabilir.

Nazik olmak

- Araştırmalar, **eğitim ile sosyal uyum** arasında bir ilişki olduğunu doğrulamaktadır. Okullar, saygıyı ve eşit muameleyi teşvik ederek bir aidiyet duygusu yaratmaya yardımcı olur. Böylece çeşitli gruplara kucak açan, daha uyumlu bir toplum inşa edilmesine katkıda bulunur.
- **Koronavirüs**; nereden geldiklerine, nasıl göründüklerine veya hangi dili konuştuğuna bakmadan **herkese bulaşabilir**.
- Arkadaşlarınızla hasta oldukları için dalga geçmeyin. **Hasta olan ya da akrabaları hasta olan insanlara karşı şefkatli olmalıyız.**

Türkiye'deki eğitim sistemi hakkında genel bilgiler

- Türkiye'de okul çağındaki çocuklar için 12 yıl **eğitim zorunludur** (ilkokul: 1, 2, 3 ve 4. sınıflar, ortaokul: 5,6,7 ve 8. sınıflar ve lise: 9,10, 11 ve 12. sınıflar).
- **Çocuklar**, Türk devlet okullarında **örgün eğitim programlarına kaydolmalıdır**. Yaygın eğitim ve enformel eğitim; örgün eğitime alternatif olmasa da çocukların öğrenmelerini veya örgün eğitime/ öğrenime geçişlerini/ hazırlıklarını desteklemede önemli bir rol oynayabilir.
- Çocuklarının performansı ya da iyi olma hali konusunda kaygıları olan veliler, okul müdürleriyle iletişime geçmeleri için teşvik edilmektedir. MEB tarafından birçok okula kapsayıcı eğitim hakkında eğitim verilmiştir ve MEB, geçici koruma altındaki Suriyelilerin ve diğer mülteci çocukların örgün eğitim sistemine **sorunsuz bir şekilde dâhil edilmesini kolaylaştıracak önlemler** almaya devam etmektedir. Buna ek olarak, MEB'in her çocuğun okulda iyi olma halini sağlama sorumluluğu ve bunun için sistemleri vardır.
- **Okul öncesi eğitim, 36-68 aylık tüm çocukların erişimine** açıktır. Okul öncesi eğitimi zorunlu olmasa da öğrenmeye erken başlamak; çocukların bilişsel ve duygusal gelişimini destekler ve ilköğretime hazırlanmalarına yardımcı olur. Okul öncesi eğitim, bir çocuğun tüm eğitim döngüsünü başarıyla tamamlaması için temel oluşturur.
- **Geçici koruma altındaki Suriyeliler dışında farklı uyruklara sahip mülteciler** de Türkiye'deki ücretsiz eğitim hizmetlerinden yararlanabilmektedir.

Okula Kayıt Süreci ve Mevcut Eğitim Olanakları

(BİLGİLENDİR)

- 2022-2023 Eğitim-Öğretim Yılı **12 Eylül 2022** tarihinde başlayacaktır. Bütün sınıflar için haftada 5 gün, tam zamanlı ve yüz yüze olacaktır.
- Mazereti dolayısıyla yüz yüze eğitime katılmayan öğrenciler dersleri TRT EBA TV ve EBA platformu aracılığıyla takip edebilecektir.
- 2022-2023 Eğitim-Öğretim Yılı programının bir özeti için aşağıdaki tabloya bakınız:¹

Tarih	Faaliyet
5-9 Eylül 2022	Okul öncesi ve ilkokul birinci sınıf öğrencilerine yönelik uyum eğitimleri
12 Eylül 2022	Okulların açılması (bütün sınıflar için ve yüz yüze)
14-18 Kasım 2022	İlk ara tatili
20 Ocak 2023	1. dönemin sonu
23 Ocak – 3 Şubat 2023	Yarıyıl tatili
6 Şubat 2023	2. dönemin başlangıcı
17-21 Nisan 2023	İkinci ara tatili
16 Haziran 2023	2. dönemin sonu

¹ <http://ogm.meb.gov.tr/www/2022-2023-egitim-ogretim-yili-takvimi-yayinlandi/icerik/1518>

• **Açık Öğretim Ortaokulu ve Açık Öğretim Lisesi** kayıtları 22 Ağustos -7 Ekim 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecektir.

Açık Öğretim Ortaokulu kayıtları: <https://aio.meb.gov.tr/www/2022-2023-egitim-ogretim-yili-1-donem-yeni-kayit-ve-kayit-yenileme-islemleri/icerik/269>

Açık Öğretim Lisesi kayıtları: <https://aol.meb.gov.tr/www/onemli-duyuru/icerik/377>

• **Okullara kayıt, yaz boyunca herhangi bir zamanda yapılabilir.** Çocuklar, okullara otomatik olarak yerleştirilseler bile, velilerin son kayıt işlemlerini tamamlamak için okul yılı başlamadan önce okulu ziyaret etmesi gerekmektedir.

• **Çocuklar, Türkçe konuşma becerilerinden bağımsız olarak,** okullara kayıt yaptırabilirler. Okullarının onları Türkçe ve ödevler konusunda destekleyen programları vardır.

• Geçici Koruma Kimlik Belgelerine (GKKB) sahip olmayan Suriyeli çocuklar, kimliklerini alana dek okullara kaydolabilirler. Öğrenciler geçici koruma kimlik belgelerini aldıktan sonra, e-okul (E-OKUL) üzerinden, öğrencilerin devlet okullarına resmi kaydı yapılır. MEB il müdürlüklerinden İGİM'lere resmi bir yazı gönderildiği takdirde, geçici koruma kimlik belgelerini düzenleme süreci hızlandırılabilir. Yakın zamanda, Göç İdaresi Başkanlığı birçok mahalleyi yeni adres kaydına kapatmıştır, okullar bu mahallelerde adres kaydı olmayan çocukları kabul etmemektedir. Yeni adres kaydına kapalı olan mahallelerin listesine bu linkten ulaşılabilir: <https://www.goc.gov.tr/mahalle-kapatma-duyurusu-hk2>

• Bölgenizde faaliyet gösteren STK'lar da talep üzerine kayıt sürecine destek sağlayabilir.

• Denklik belgesi için başvuracak olan çocuklar, aşağıda belirtilen adımları takip etmelidir:

1. Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak erişilebilen e-denklik sayfasına gidiniz: <https://edenklik.meb.gov.tr/?culture=ar-SA>,
2. İnternet sayfasındaki talimatları izleyiniz ve gerekli bilgileri giriniz.
3. Başvurunun sonunda sistem; başvuru sahibine, verilen adrese en yakın MEB İlçe/ İl Müdürlüğünden bir randevu (tarih ve saat) verecektir.
4. Başvuru sahibinin denklik belgesini alabilmek için verilen randevu saatinde hazır bulunması gerekmektedir. Evrakları randevu günü ve saatine kadar değerlendirilecek ve başvuru sahibi randevu gününde diplomasını doğrudan alabilecektir.

5. Denklik komisyonunca belgelerin ve/veya bilgilerin yetersiz bulunması halinde komisyon ek belge ve/veya bilgi talep edebilir.

Anaokulu ve 1. Sınıf:

• Çocuklar **36 aylıktan** itibaren **anaokuluna** devam edebilirler.

• **69 aylık** (5,5 yaşında) çocuklar **1. sınıfa** kaydolmalıdırlar.

• 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı okula başlama yaşı Eylül sonu itibarıyla hesaplanmaktadır (30/09/2022). Çocuğunuzun hangi sınıfa kaydolabileceğini öğrenmek için bu linki kullanabilirsiniz: <https://e-okul.meb.gov.tr/yasHesap.aspx>

• Ailelerinin adresi MERNİS-Ulusal Adres Veri Tabanı'na kayıtlıysa, zorunlu okul yaşına gelen çocuklar, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından otomatik olarak en yakın okula yerleştirilir.

• Çocuğunuzun yerleştirildiği okulu öğrenmek için e-Devlet bağlantısını kullanabilirsiniz: <https://www.turkiye.gov.tr/milli-egitim-ilkogretim-okullari-adrese-gore-kayit-okulu-sorgulama-e-kayit>

• Bunun yanı sıra, çocuğunuzun hangi okula yerleştirildiğini öğrenmek için bir devlet okuluna başvurabilir ve kayıtlardan sorumlu müdür yardımcısı ile konuşabilirsiniz.

• Çocuğunuz 69 ila 72 aylık ise ve bilgileri e-Okul sistemine kayıtlı değilse, lütfen İlçe Nüfus Müdürlüğü'ne (veya artık bazı illerde Göç İdaresi ofisleri tarafından işlemler yapılmaktadır; lütfen kendi ilinizde hangi kuruma başvuracağınızı öğrenin) başvurarak adres bilgilerinizin güncel olduğundan emin olunuz.

5. Sınıf (Ortaokul)

• Çocuğunuz 2021/2022 okul yılında 4. sınıfa Türkiye'deki bir **devlet okulunda** devam ettiğiyse ve çocuğunuzun bir İmam Hatip okuluna geçiş yapması için bir talepte bulunmadığınız takdirde, çocuğunuz en yakın ortaokula yerleştirilir. İmam Hatip okuluna geçiş talebinde bulunduğunuz takdirde, çocuğunuz, en yakın İmam Hatip okuluna yerleştirilecektir.

• Çocuğunuzun yerleştirildiği ortaokulun adını öğrenmek için okul idaresine başvurabilir ya da e-Devlet bağlantısını kullanabilirsiniz: <https://www.turkiye.gov.tr/milli-egitim-ilkogretim-okullari-adrese-gore-kayit-okulu-sorgulama-e-kayit>

9. Sınıf (Lise)

• **Liseye yerleştirme;** öğrencinin ev adresine göre veya ailelerin çocuklarını sınav yoluyla öğrenci kabul eden liselere göndermeyi tercih etmeleri halinde öğrencinin Liselere Geçiş Sınavı (Sınavla Öğrenci Alacak Ortaöğretim Kurumlarına İlişkin Merkezi Sınav) sonuçlarına göre yapılır. Yerleştirme için çocuğun MERNİS veritabanında görünen ev adresi esas alınır. Bununla birlikte, Liselere Geçiş Sınavına herkesin girmesi zorunlu olmadığından, bu sınav sonuçları alınmadan da öğrenciler yerleştirilebilir. Sınav puanları fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, özel program ve proje uygulayan eğitim kurumları/proje okulları ile mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarına öğrenci yerleştirmede kullanılmaktadır.

• **Türkiye'deki bir devlet okulunda 8. sınıfı bitiren çocukların** velileri tercih ettikleri liseyi belirtmelidir (Konuyla ilgili rehber, aşağıdaki Türkçe bağlantıdan ulaşabilirsiniz). https://cdn.eba.gov.tr/yardimcikaynaklar/2022/06/Ortaogretime_Gecis_Tercih_ve_Yerlestirme_Kilavuzu_2022.pdf

► Okul tercihleri, aşağıda belirtilen tarihlerde yapılabilir (Öğrenciler; Anadolu Liselerini, İmam Hatip Liselerini ya da Teknik ve Mesleki Liseleri tercih edebilirler):

Tarih	Faaliyet
04-20 Temmuz	Öğrenci yerleştirme işlemi için başvuru işlemi (Bu, sadece forma Liselere Geçiş Sınavına katılmış olanlar için geçerlidir)
25-29 Temmuz	Başka bir okula nakil için ilk başvuru turu
01-05 Ağustos	Başka bir okula nakil için ikinci başvuru turu
09-17 Ağustos	İlçe / İl Öğrenci Yerleştirme ve Nakil Komisyonları, birinci ve ikinci turda bir okula kaydolamayan öğrencilerin başvurularını alır.

• **Uzaktan eğitim** önlemlerinin uygulanması durumunda, çocuklar, öğrenimlerine devam etmek için **EBA** sisteminden yararlanabilir:

EBA (Eğitim Bilişim Ağı) nedir?

EBA; öğrenciler, öğretmenler ve veliler için oluşturulmuş çevrimiçi bir eğitim platformudur ve her grup için ayrı özelliklere sahiptir. Sistem; sözlü, sayısal ve görsel gibi farklı öğretim yöntemleriyle tüm öğrencilere hitap edecek şekilde tasarlanmıştır. Öğretmenler tarafından hazırlanan eğitim içeriği ve materyaller sistem üzerinden öğrencilerle paylaşılabilir. Aynı zamanda aktif katılımlı, interaktif ve sosyal bir sınıf / ders ortamı da sunulmaktadır.

• **Öğrenciler için:** öğrenciye göre özelleştirilmiş öğrenme ortamları ve arayüzler, öğrenciye özel takvimler, ek yayınlar ve kaynaklar, kontrollü oyunlar, tüm ders içeriğine erişim, öğrenilen derslerin tekrarı, soru ve sınav bankaları, okul dışında öğretmen desteğine erişim gibi hizmetler vardır.

• **Veliler için:** sistem; öğrencinin akademik durumunu, sınav tarihlerini ve çocuğun çalışmalarını takip etme olanağı sağlar. Sistemin ürettiği raporlarla çocuğun gelişimi ve okul derslerinde performansı izlenebilir.

• **Öğretmenler için:** MEB müfredatı ile uyumlu tüm ders içeriğine, içerik ve soru havuzlarına erişim sağlanmaktadır.

İnteraktif beyaz tahtaları için özel ders içeriği, öğrencileri izleme ve destekleme, sınıf ve öğrenci bazında ayrıntılı gelişim raporları, öğrencileri belirli ihtiyaçlara göre yönlendirme olanakları bulunmaktadır. EBA; mesleki bilgileri ve becerileri geliştirmenin yanı sıra ödev, etkinlik, tartışma ve proje gönderme olanağı da sağlamakta; dersler, programlar ve uzaktan eğitim ortamı gibi hizmetler sunmaktadır.

EBA Sistemine Erişim (Ağustos 2022 itibariyle)

• MEB'in uzaktan eğitim ile ilgili iki katmanlı bir stratejisi bulunmaktadır: Eğitim Bilişim Ağı (EBA) adı verilen çevrimiçi platform üzerinden müfredata uygun şekilde dijital eğitim ve öğretim kaynaklarından yararlanarak televizyondan yayınlanan ders anlatımları ve ek destek olarak verilen telafi dersleri.

• MEB; uyum sınıfları, özel eğitim, din eğitimi ile mesleki ve teknik eğitim de dahil olmak üzere 1. sınıf ile 12. sınıf arası tüm öğrenciler için 3 TV kanalında ders yayını yaparak uzaktan eğitim vermektedir. TRT EBA TV'nin 3 kanalı bulunmaktadır. 1. kanal anasınıfı derslerini de içeren ilkokul, 2. kanal ortaokul, 3. kanal ise liseler içindir. TRT EBA TV yayınına erişim sağlamak için Türk kablo/uydu TV veya özel bir TV aboneliği olması gerekmektedir.

Her hafta, 1. sınıftan 12. sınıfa kadar haftalık ders programı — <https://www.trtizle.com/uzaktan-egitim>, EBA web sitesi <https://www.eba.gov.tr/> ve sosyal medyada https://twitter.com/trt_ebatv?lang=en ve <https://twitter.com/egitimbilisim> yayımlanmaktadır.

- Her ders, 30 dakika sürmekte ve Türkçe, hayat bilgisi, sosyal bilimler, İngilizce, matematik, fen, tarih ve beden eğitimi gibi Türkiye'deki devlet okullarında uygulanan müfredat takip edilmektedir.
- TRT EBA TV dersleri, haftanın 7 günü sabah erken saatlerden gece geç saatlere kadar yayınlanmakta, ders tekrarlarına ve veliler için programlara da yer verilmektedir.
- EBA'ya çevrimiçi erişim, <http://www.eba.gov.tr/#/anasayfa> adresinden sağlanmaktadır. MEB sistemine kayıtlı olan tüm öğrencilerin, internet üzerinden EBA'ya erişimleri bulunmaktadır. Öğrenciler, EBA sistemine kimlik numaraları ve şifre ile girebilmektedir. Tüm öğrencilerin derslerini, ev ödevlerini ve diğer faaliyetleri takip edebileceği kendilerine özel sayfaları bulunmaktadır.

Mesleki Eğitim Merkezleri

- Mesleki Eğitim Merkezi (MEM) programları kapsamında 81 ilde 34 alan 184 dalda eğitimler verilmektedir.
- MEM programı altında; haftada 1-2 gün okulda teorik eğitim, 4-5 gün işletmede beceri eğitimi verilmektedir. MEM programları hem MEM'lerde hem de Mesleki Teknik ve Anadolu Liselerinde uygulanabilmektedir.
- MEM'ler bütün yıl boyunca başvuru almaktadır. MEM'lere kaydolmak için:
 - ▶ En az ortaokul veya imam hatip ortaokulunu bitirmiş olmak (8. Sınıf)
 - ▶ En az 14 yaşında olmak (üst yaş sınırı yok)
 - ▶ Sağlık durumu ilgili Seçilen mesleğin gerekliliklerini yerine getirebilmek için sağlıklı ve fiziksel olarak uygun olmak.
 - ▶ GKA Suriyeliler için: 8. sınıftan mezun olduğunu belgelendirebilenler, MEM'lerdeki lise diploma programlarına kayıt yaptırabilirler. 8. sınıftan mezun olduğunu belgelendiremeyen veya kanıtlayamayanlar, MEM programlarına kayıt yaptırabilirler ancak lise diploması alamaz, sadece ustalık ve işyeri açma belgesi alabilirler.

- MEM'ler, Türkiye'de örgün ve zorunlu eğitim sisteminin bir parçasıdır ve öğrenciler bitirdikten sonra lise diploması alabilirler. Ayrıca, mezun olduklarında, teknisyen unvanı, ustalık belgesi, kendi işyerlerini açabilmek için işyeri açma belgesi ve ustalık dallarında Europass Sertifikası alabilirler.
- Eğitim süresince öğrenciler iş kazası ve meslek hastalığına karşı MEM tarafından sigortalanır.
- MEM öğrencileri aylık asgari ücret tutarının en az %30'u (12. sınıfta %50) kadar ücret alır.
- MEM öğrencileri PIKTES projesinin yürütüldüğü 26 ilde (Adana, Adıyaman, Ankara, Antalya, Batman, Bursa, Çorum, Diyarbakır, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kilis, Kocaeli, Konya, Malatya, Mardin, Mersin, Osmaniye, Sakarya, Samsun, Şanlıurfa, Yalova) PIKTES Mesleki ve Teknik Eğitim Bursu'ndan faydalanabilir. Lütfen yeni okul yılı için burs duyurularını takip ediniz: <https://piktes.gov.tr/cms/home>

Üniversiteye Geçiş

Türkiye'de hem uluslararası koruma hem de geçici koruma altındaki kişilerin yükseköğretimden yararlanma hakları bulunmaktadır. Ancak, üniversiteye erişim sınava girmeyi gerektirir. Her üniversite, üniversitelerin web sitelerinden ulaşılabilecek farklı şartlar talep edebilmektedir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) kararına istinaden 2023 yılından itibaren yabancı uyruklu öğrencilerin üniversiteye giriş sınavlarının merkezi hale getirilmesi planlanmaktadır.

23 Aralık 2021 tarihli YÖK kararı, 2022/23 eğitim-öğretim yılı itibarıyla (i) Türkiye dışında yaşayan veya (ii) Türkiye'de liseye devam eden Türkiye'deki üniversitelere başvuran tüm yabancı uyruklu öğrencileri ilgilendirmektedir.

YÖK, yükseköğretim kurumlarına Ocak 2023 tarihinden itibaren Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından uygulanacak olan Türkiye Yurt Dışından Öğrenci Kabul Sınavı (TR-YÖS) sonuçlarına göre öğrenci kabulü yapılmasını tavsiye etmiştir. Sınav Türkçe, Almanca, Arapça, Fransızca, İngilizce ve Rusça dillerinde yapılacaktır.

Ayrıca, 2022/23 eğitim-öğretim yılından itibaren Türkiye’de liseye kayıt yaptıran yabancı uyruklu öğrencilerin (uluslararası ve geçici koruma kapsamındakiler dahil) Yükseköğretim Kurumları Sınavı’na (YKS) girmeleri gerekecektir.²

Türkiye’de uluslararası ve geçici koruma kapsamındaki üniversite öğrencilerine yüksek öğrenim görmeleri için burs veya nakdi destek sağlayan çeşitli kuruluşlar bulunmaktadır. Bu kuruluşlar arasında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB), UNHCR ve STK’lar (ör. SPARK) bulunmaktadır. Burs ve nakdi destek başvuru bilgileri kurumların web siteleri ve sosyal medya sayfaları aracılığıyla duyurulmaktadır.

Ukraynalı Çocukların Okul Kaydı

- Türkiye’de çocukların okul kaydı MERNİS-Ulusal Adres Veritabanında kayıtlı güncel ikametgah adreslerine göre yapılmaktadır. İkamet izni veya uluslararası koruma statüsü bulunan Ukraynalılar okullara kayıt için başvurmadan önce denklik yaptırmaları gerekmektedir. Denklik belgesiyle ilgili başvuru linkinin de bulunduğu detaylı bilgiye e-Denklik web sayfasından ulaşılabilir: <https://edenklik.meb.gov.tr/?culture=en-GB>
- Denklik belgesi alan öğrenciler mahallerindeki en yakın okula kayıt yaptırabilirler. Okullar A1 ve A2 seviyesi Türkçe sertifikası talep edebilir. Halk Eğitim Merkezleri çocuklar için Türkçe kursları düzenlemektedir.
- Türkiye’de adres kaydı olmayan çocuklar okul idarelerinin onayıyla misafir öğrenci olarak okullara kayıt yaptırabilirler. Misafir öğrenciler e-Okul sistemine kaydolmadıkları için dönem sonunda karne alamazlar.

UYARI: Bu rehber, Türk devlet okullarına kayıt işlemlerine yöneliktir ve uygulamaların, tüm illerde benzer olduğu varsayılmaktadır. Ancak kurumların, buldukları illerde/faaliyet bölgelerinde uygulanan işlemleri teyit etmeleri tavsiye edilmektedir.

Ailelerin ve/veya çocukların yararlanabileceği yardımlar

(TEŞVİK ET)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 2003 yılından bu yana uygulanmakta olan **Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY)** ulusal bir sosyal yardım programı olup, AB’nin desteğiyle 2017 ortasında Suriyeli ve diğer mülteci aileleri de içine alacak şekilde genişletilmiştir. Program çocukların okula kaydını ve devamını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. ŞEY programı en kırılgan mülteci çocuklarının tespit edilmesi ve değerlendirilmesini, gerektiğinde tamamlayıcı çocuk koruma hizmetlerine yönlendirilmelerini sağlayan önemli bir çocuk koruma bileşenini de içermektedir.

Devlet okullarına ve Hızlandırılmış Eğitim Programına kayıtlı Suriyeli ve diğer mülteci çocuklar ŞEY programından faydalanabilirler. ŞEY ailelere çocuklarını düzenli olarak okula gönderdikleri sürece (okula ayda en az %80 devam) her iki ayda bir nakit para yardımı sağlamaktadır. Düzenli devam şartıyla sağlanan yardımın yanı sıra, her yarıyıl başında (örneğin, Eylül ve Ocak aylarında ŞEY’den yararlanan tüm çocuklara, Mayıs ayında sadece tüm HEP öğrencilerine) ek ve teşvik ödemeleri yapılmaktadır. Şartlı ödemeler sınıf ve cinsiyet bağlı olarak değişmekte, üst sınıflar ve kız çocukları daha yüksek miktarlarda ödeme almakta, ekstra ödemeler ise sınıf seviyesine göre değişmekte, üst sınıflar daha yüksek miktarlarda ödeme almaktadır.

2017 yılından bu yana Mayıs 2022 itibarıyla toplam 800,839 (%49.52 kız ve %50.48 erkek) çocuğa ulaşılmıştır. ŞEY yararlanıcılarının yaklaşık %42.31 ilkokul (1-4 sınıflar), % 39.70 ortaokul (5-8 sınıflar), %12.79 lise ve % 3.84 okul öncesi çocuklarından oluşurken, %0.70 ise HEP sınıflarına devam etmektedir.

² YÖK kararı, <https://www.yok.gov.tr/HaberBelgeleri/BasinAciklamasi/2021/yurt-disindan-ogrenci-kabulune-iliskin-basin-aciklamasi.pdf>

Aşağıdaki tabloda ŞEY programının bir özeti sunulmaktadır:

Aylık Ödemeler	Miktar (okula düzenli devam edilen her ay için)	Şart
Sınıf: Anaokulundan 8. Sınıfa		Okula devam şartı (her iki ayda bir ödeme yapılır; Ocak, Mart, Mayıs, Temmuz, Eylül ve Kasım)
Kız çocukları	60 TL	
Erkek çocukları	55 TL	
Sınıf: 9.sınıftan 12. sınıfa kadar		
Kız çocukları	90 TL	
Erkek çocukları	70 TL	
HEP öğrencileri		Okula devam şartı yok (yarıyıl başında ödeme yapılır; ŞEY yararlanıcısı tüm çocuklara Eylül ve Ocak, sadece tüm HEP yararlanıcısı çocuklara Mayıs)
Kız ve erkek çocukları	90 TL	
Ek + Teşvik Ödemesi	Miktar (yarıyıl başında)	
Sınıf: Anaokulundan 4. Sınıfa	100 TL	
Sınıf: 5.sınıftan 8. sınıfa kadar	200 TL	
Sınıf: 9.sınıftan 12. sınıfa kadar	250 TL	
HEP öğrencileri	250 TL	

ŞEY Programına Başvuru

- ŞEY programına, çocuğun kayıtlı olduğu bölgedeki Kızılay Hizmet Merkezleri veya Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV) üzerinden başvuru yapılabilmektedir.
- Ön başvuru koşulları, uygunluk kriterleri ve bu desteğe yönelik başvuru sürecinin yanı sıra destek miktarı ile ilgili ayrıntılı bilgilere, ŞEY broşürlerinden veya Kızılay 168 Çağrı Merkezi'ni arayarak ulaşabilirsiniz.
- Anaokuluna giden çocuklar (54-68 aylık), ŞEY programından yararlanabilmektedir.
- ŞEY programından **Hızlandırılmış Eğitim Programı'na (HEP)** katılan çocuklar da yararlanabilmektedir.
- ŞEY programı uygunluk kriterleri, başvuru süreci ve ayrıntılı bilgi için ŞEY broşürüne göz atınız.³
- PIKTES, projenin yürütüldüğü 26 ilde Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri ve Mesleki Eğitim Merkezlerinin 9, 10, 11, 12'nci sınıf düzeyinde öğrenim gören Suriye, Irak, Yemen, Filistin, Somali, Afganistan uyruklu ve ihtiyaç sahibi Türk öğrencilerine Mesleki ve Teknik Eğitim Bursu sağlamaktadır.
- Her eğitim-öğretim yılının başında okullarda **ders kitapları** dağıtılmaktadır.

- Bazı illerde Suriyeli ve diğer mülteci çocuklara okula gidiş geliş için **ulaşım** desteği sağlanmaktadır. Okul yöneticileri ve İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri, ulaşım hizmeti sağlanan okullar ile ilgili olarak daha ayrıntılı bilgiye sahiptir.
- Suriyeli ve mülteci öğrenciler, hafta sonları pek çok okul, STK ve toplum merkezi tarafından düzenlenen **telafi derslerine** katılım gösterebilmektedir
- Türkiye'deki devlet okullarının çoğu, okuldan sonra ek **ev ödevi desteği** sağlamaktadır
- Halk Eğitim Merkezleri (HEM) de, talep üzerine **Türkçe dersleri** vermektedir.
- Suriyeli **çocuklar, Mesleki Eğitim Merkezlerinde çıraklık eğitimi** alıp meslek öğrenebilir ve bu sırada belli miktarda kazanç sağlayabilir (asgari ücretin yaklaşık üçte biri kadar). İlçe Mesleki Eğitim Merkezi Müdürlüklerine yıl boyunca başvuru yapılabilmektedir.
- **Özel eğitim ihtiyacı** olan çocuklar, okullara kayıt yaptırıp mevcut eğitim imkânlarından yararlanmaları için gereken yönlendirmelerden faydalanmaktadır. İlçelerinde bulunan Rehberlik ve Araştırma Merkezlerine **(RAM)** okulları veya velileri tarafından başvuru yapılabilmektedir.
- **Yıl eksiği olan** çocuklar ve gittikleri sınıfa göre yaşı normalden daha fazla olan çocuklar, örgün eğitime dönmelerini sağlayacak birden fazla seçeneğe sahiptir:

³ ŞEY programı ile ilgili daha ayrıntılı bilgilere aşağıdaki linklerden ulaşabilirsiniz:

<https://www.unicef.org/turkiye/media/14386/file> (Türkçe), <https://www.unicef.org/turkiye/en/media/14376/file> (İngilizce),

<https://www.unicef.org/turkiye/en/media/14371/file> (Arapça), <https://www.unicef.org/turkiye/en/media/14381/file> (Farsça)

- ▶ Hangi sınıfa gitmeleri gerektiğini tespit etmek için **Denklik Komisyonu** tarafından bir değerlendirme yapılır devlet okullarına yerleştirilirler.
- ▶ MEB'in **Açık Lise** programına kayıt: En yakın HEM'e gidip bilgi alarak kayıt yaptırılabilir.
- ▶ **10-18 yaş arasında olup 2 yıldan fazla okula gitmemiş ve okula hiç kaydolmamış** okul dışı kalmış çocuklar için MEB'in **Hızlandırılmış Eğitim Programı'na (HEP)**⁴ kayıt:
 - **HEP**'nin amacı, 2 yıldan fazla okula gitmemiş çocuklara tekrar örgün eğitime katılma imkânı tanımadır.
 - HEP; çocukların okuma, yazma ve konuşma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmak amacıyla A1 ve A2 seviyesinde yoğun Türkçe dersleri ile başlamaktadır.
 - Gaziantep, Hatay, Şanlıurfa, Mersin, Adana, Kayseri, Kilis, Bursa, İzmir, Ankara, İstanbul ve Konya illerinde devam eden HEP, yakın zamanda Kahramanmaraş, Mardin, Diyarbakır, Kocaeli, Malatya ve Osmaniye illerine de genişlemiştir.
 - HEP ilkökul ve ortaokul seviyesi eğitime karşılık gelen 4 modülden (A,B,C,D) oluşur. İlk 2 modül (A,B) Türkçe dil eğitimi ve ilkökul 1-4 sınıflarının temel öğrenme çıktılarına odaklanır. İkinci 2 modül (C,D) ise ortaokul 5-8 sınıflarının temel öğrenme çıktıları ile devam eden Türkçe dil eğitimi desteğine odaklanır. Her modül bitiminde, HEP öğrencileri MEB tarafından oluşturulan yerel denklik komisyonlarınca düzenlenen yazılı ve/veya sözlü değerlendirme/sınavlara katılırlar. Sınavı geçen öğrenciler il/ilçe MEM'ler tarafından yaşlarına uygun olarak örgün eğitime yönlendirilirler. Sınavı geçemeyen öğrenciler daha fazla destek için HEP'e devam eder. Bir sonraki HEP modülünü bitiren öğrenciler, yeni bir sınav için tekrar yerel denklik komisyonuna yönlendirilir. HEP öğrencileri hazır olunca, denklik komisyonunun sınavına katılmak için tekrar başvurabilirler.
 - HEP öğrencilerine ders kitapları/materyalleri, okul çantası, kırtasiye ve ulaşım desteği sağlanır. Bu öğrenciler ŞEY programına da başvurabilirler.
 - HEP ile ilgili ayrıntılı bilgi için aşağıdaki broşüre göz atabilir veya en yakın HEM ile iletişime geçebilirsiniz.

⁴ HEP ile ilgili ayrıntılı bilgilere broşürden erişebilirsiniz: <https://www.dropbox.com/s/08ctxlzn8thk9rq/ALP%20brochure.pdf?dl=1>

TAVSİYE EDİLEN TOPLUMA ERİŞİM VE “OKULA DÖNÜŞ” DESTEĞİ FAALİYETLERİ

Bu bölümde, kurumların “Okula Dönüş” faaliyetlerine eklemek isteyebileceği faaliyetler ile ilgili tavsiyelere yer verilmektedir. Söz konusu faaliyetler, yerel bağlama ve kurumların kapasitesine göre uyarlanabilir niteliktedir.

“Okula Dönüş” faaliyetlerinin planlanması için aşağıdaki unsurlar göz önünde bulundurulabilir:

Kendi bölgelerindeki koşullar ile ilgili daha fazla bilgi sahibi olunması (ilçeler, bucaklar, mahalleler)

Suriyeli ve diğer mülteci çocukların ailelerine bilgi verilmesi

Okula kayıt veya diğer eğitim imkanlarından yararlanılması konusunda ailelere ve çocuklara destek verilmesi

UYARI: Bu faaliyetler, Eğitim ve Çocuk Koruma Çalışma Grupları'na düzenli olarak katılan kurumlar ile gerçekleştirilmiş görüşmelere göre belirlenmiştir. Bunlar, tüm faaliyetlerin kapsamlı bir listesini oluşturur nitelikte değildir.

Bulduğunuz şehirdeki **il veya ilçe Millî Eğitim Müdürlüğü'ne gidip** mültecilerin çocuklarını kaydettirmeleri için yapmaları gereken kayıt işlemleri ile ilgili güncel bilgiler edinin.

- ▶ Ailelerin çocuklarını okula kaydettirmeleri için ibraz etmeleri gereken belgeleri kontrol edin. Özellikle ikamet adreslerini gösteren belgeleri (örn; muhtarların verdiği belgeleri) ve çocuklarını okula kaydettirirken gereken geçici koruma kimlik numaralarını kontrol edin.
- ▶ Daha önce okula gitmemiş veya daha önce okula gittiğine ve/veya eğitim aldığına dair belgesi olmayan çocuklar için ne tür işlemler yapılması gerektiğini öğrenin.
- ▶ Devlet okulları ile ilgili olarak yapılması gereken kayıt işlemlerine hâkim olun. İllere göre işlemler farklılık gösterebilir. O nedenle bilgilerinizi güncelleyin!
- ▶ Mesleki Eğitim Merkezleri'nde çıraklık ve Hızlandırılmış Eğitim Programı (HEP) gibi diğer eğitim programları ile ilgili bilgi edinin.
- ▶ Velilerin doldurması gereken formların bir nüshasını (önemli ve mümkünse) edinin ve velilerin ne tür bilgiler verdiklerini anlamaları için bunları mültecilerin konuştuğu dillere tercüme ettirin.
- ▶ Kayda ilişkin muhtemel sorunlar ile ilgili olarak iletişime geçilmesi gereken İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri'ndeki irtibat kişilerini tespit edin (ve mümkünse bu kişilerle tanışın).

▶ (Mümkünse) Bulduğunuz yerdeki devlet okulları ile irtibat kurup çocukları okula kaydettirmeye yönelik yer sıkıntısı ve özel ihtiyaçlar gibi sorunları ile ilgili bilgi edinin.

▶ MEB, İl MEM, İlçe MEM ve yakınlardaki okulların web sitelerini düzenli olarak kontrol edin. Onları sosyal medyadan da takip edebilirsiniz.

Faaliyet gösterdiğiniz yerde/ merkezlerde “Okula Dönüş” bilgilendirme günleri düzenleyin

- ▶ “Bilgilendirme/farkındalık arttırma” toplantıları düzenleyip çocukların eğitim hakkına vurgu yaparak çocukların okula kaydı için gereken işlemler ile ilgili somut bilgiler verin.
- ▶ HEP, HEM, Gençlik Merkezleri veya bölgenizdeki belediye STK ve belediyelerin sağladığı diğer önemli programlar ile ilgili hizmetlere yönelik bilgiler verin. Bunun için çalışanlarınızı mevcut hizmetlerden haberdar edin; örn. ASAM'ın okul dışı kalmış çocukların ilgili ve uygun eğitim olanaklarına erişimlerin artırılmasını amaçlayan Okula Kayıt İçin Destek Programı (OKP)⁵ veya Buca Belediyesi'nin öğrencilere ücretsiz dijital eğitim sunduğu Dijital Dershanesi.⁶

⁵ <https://www.unicef.org/turkey/en/media/11636/file>

⁶ <https://dijitaldershane.buca.bel.tr/>

- ▶ HEP, ŞEY, SUY ve merkezinizin verdiği hizmetler veya destek programları ile ilgili materyalleri (poster, broşür, duyuru) görünür yerlerde sergileyin.
- ▶ Aileleri ile birlikte gelmiş olan çocuklar için faaliyetler düzenleyip günü eğlenceli hale getirin (Örn; boyama yarışması, saat başı ödül vs.)
- ▶ Mümkünse okul kayıt işlemleri ile ilgili bilgi formlarının çıktısını alın ve bunları ailelere vererek kendilerine ihtiyaç duyarlarsa ayrıntılı bilgi verebileceklerini ifade edin.
- ▶ Yukarıda bahsi geçen faaliyetleri gerçekleştirirken COVID-19 önlemlerine azami şekilde dikkat edin ve yüz yüze görüşmenin mümkün olmadığı durumlarda ailelere telekomünikasyon platformları üzerinden ulaşın.
- ▶ OD mesajlarını sosyal medya hesaplarınızdan paylaşın.

Okula Dönüş faaliyetlerinin, kurumunuzun tümünde yaygınlaştırılması için koruma ve ilgili diğer ekiplerle iş birliği yapın

- ▶ Okul kayıtlarına destek olmak için farklı sektörler/aktörler ile iş birliğinin önemi üzerine meslektaşlarınızla toplantı düzenleyip farkındalıklarını arttırın.
- ▶ Suriyeli ve diğer mülteci çocuklara yönelik eğitim imkânları, eğitime erişim ile ilgili sık karşılaşılan sorunlar/engeller ve güncel rakamlar konusunda bilgi verin.
- ▶ Okula dönüş mesajlarının; topluma erişim gibi devam eden faaliyetlere, genel bilgilendirme toplantılarına ve kurumunuzun verdiği mülteci danışmanlık hizmetlerine yansımaları sağlayın.

Kayıt döneminde ailelere pratik destekler verin

- ▶ Çocukların okula kaydı için il müdürlükleri tarafından mültecilerin ikamet adresini gösteren bir belge isteniyorsa Muhtarlar veya İlçe Nüfus Müdürlüğü ile (veya bazı illerde Göç İdaresi ofisleri ile) iletişime geçip mültecilere bu tür belgelerin verilme sürecini kolaylaştırın.
- ▶ STK'lar; ailelere İl MEM veya okullarda eşlik edecek, tercüme hizmeti sağlayacak ve kayıt işlemleri ile idari koşulları açıklayacak bir personel veya gönüllü görevlendirebilir.
- ▶ Mümkünse, ailelerin, bulunduğunuz merkezden çocuklarını kaydettirmek veya belge almak için ilgili yerlere gidişi için ulaşım imkânı sağlanabilir.

Okula Dönüş İletişim Kampanyasına Destek Olun

- ▶ Sosyal medya materyallerini mümkün olduğunca geniş topluluklara ulaştırın ve kendi hesaplarınızdan paylaşın. Yeni görseller UNICEF Türkiye sosyal medya hesaplarından paylaşılmaktadır.⁷

⁷ Önemli Duyuru: Okula Dönüş Kampanyası'nın tüm kullanım hakları, içerik, tasarım, düzen, görsel kimlik, mesajlar, sesli ve görsel materyaller ve tüm diğer doğrudan ya da dolaylı kampanya ile ilgili olan ve herhangi bir kamusal platformda kullanılacak olan ürünler dahil olmak üzere, herhangi bir kurum, bu ürünleri tekrar kullanmak, değiştirmek ve/veya uyarlamak isterler ise, UNICEF Türkiye temsilcisi tarafından veya onun konu ile ilgili delege ettiği kişilerden onay almak zorundadırlar. Bu materyallerin tercümesi de UNICEF Eğitim Uzmanı / Eğitim Sektör Koordinatörü; Mais Zuhaiqa (mzuhaika@unicef.org) veya UNICEF İletişim Müdürü: Sema Hosta (shosta@unicef.org) tarafından yazılı izinle yapılabilir.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

ESÇG Okula Dönüş 2022-23 Anketi – Bu anketin amacı, Türkiye’de ebeveynlerin/çocukların bakımından sorumlu olanların okula kayıt sırasında karşılaştıkları temel zorlukları belirlemeyi ve çocukların okula gitmemesinin temel nedenlerini anlamayı amaçlamaktadır. Bu noktada, sorun giderici önlemlerin alınmasına ve/veya ilgili devlet kurumları ile iş birliği yapılmasına destek olunması hedeflenmektedir.

Anket (link için aşağıdaki kısma bakınız), toplum merkezlerinde veya hane ziyaretlerinde aileler veya çocukların bakımından sorumlu kişiler (COVID-19 şartlarında mümkünse) ile paydaşların uygun gördüğü şekilde telefon üzerinden gerçekleştirilmektedir. Veri toplamak ve veri analizine destek olmak isteyen kurumların aşağıda bahsi geçen kişiler ile iletişime geçmesi gerekmektedir:

ykiziloglu@unicef.org, **Yasemin Kızıloğlu**, Eğitim Sorumlusu, UNICEF Ankara

ESÇG Okula Dönüş 2022-23 Anketi için aşağıdaki KoBo linkine tıklayınız:
<https://enketo.unhcr.org/x/yQQWamFd>

Sorun Kaydı – Çocukların okula kaydolmadığı veya ailelerin çocuklarını okula kaydettirme konusunda sorun yaşadıkları durumlarla ilgili bilgi toplamak amacıyla aşağıdaki şablondan yararlanılmaktadır.

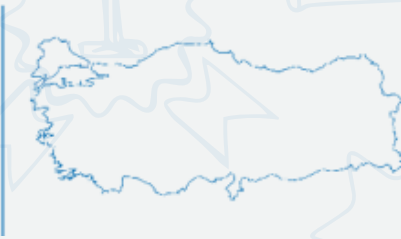
Vakalar ile ilgili bilgiler kayda alınıp MEB ve UNICEF ile paylaşılacak ve böylelikle MEB’den bu sorunların çözülmesi için destek talep edilecektir.

Sorun kaydını kullanarak bir sorun bildirmek için KoBo linkine tıklayabilirsiniz:
<https://enketo.unhcr.org/x/C5ZpacBB>

SIKÇA SORULAN SORULAR

	Sorular/talepler	Tavsiyeler
1	Okul, yer yok diye kayıt yaptırmadı.	İlçe MEM ile iletişime geçin. Sorun çözülmezse İl MEM ile görüşün.
2	Şimdi kayıt yapamayacakları, sonra gelmem gerektiği söylendi. (iki ay sonra)	İlçe MEM ile iletişime geçin. Sorun çözülmezse İl MEM ile görüşün.
3	Çocuğum yıl sonu yazılı sınavlarına giremedi. (mevsimlik iş/kampın kapanması nedeniyle)	Her okul; okul kayıt veritabanına (e-okul ve YÖBİS), öğrencilerin notlarına ve Türkiye'deki eğitim geçmişlerine erişim sağlayabilmektedir. Öncelikle çocuğun kaydolması gereken okulu belirleyin. Sonra, çocuğun gitmesi gereken sınıfı belirlemek için denklik komisyonuna başvurmanız gerekebilir. Daha fazla destek için İlçe MEM ile iletişime geçin. Sorun çözülmezse İl MEM ile görüşün.
4	Çocuğumu, otomatik olarak belirlenen okul dışında bir okula kaydettirebilir miyim?	Çocukların kaydı, sistemde kayıtlı olan ev adreslerine göre yapılmaktadır. Okul değiştirmek için İlçe MEM ile iletişime geçin. Ancak okul değiştirmenin, sınırlı kapasite de dahil olmak üzere çeşitli nedenlerle zor olabileceğini unutmayın.
5	Bağış yapmam, harç ödemem gerektiği söylendi. Ne yapabilirim?	Bağış/harç zorunlu değildir* ve kayıt için ön koşul olamaz. Böyle bir şey yaşanırsa İlçe MEM ile iletişime geçin. Sorun çözülmezse İl MEM ile görüşün. *Bu durum, okul öncesi eğitim için geçerli değildir; bazı okul giderleri için ücret istenebilir.
6	Ücretsiz ulaşım hizmetinden nasıl yararlanabilirim?	Bazı illerde ücretsiz ulaşım hizmeti verilmektedir. Bu konuda okul yönetimi ve İlçe MEM ile iletişime geçin.
7	Çocuğum Türkçe bilmiyor. O yüzden Türkçe müfredata uyum sağlayıp sağlamayacağı konusunda endişeliyim.	Devlet okullarının çoğunda yabancı öğrenciler için Türkçe dil desteği faaliyetleri/dersleri verilmektedir. Endişelerinizi okul yönetimi ile açık bir şekilde paylaşın. Bulduğunuz bölgede başka kurumların sağladığı Halk Eğitim ve Gençlik Merkezleri gibi başka hizmetler söz konusu olabilir.
8	Çocuğumun, devlet okulunda dışlanmasından/zorbalığa uğramasından korkuyorum.	Okul yöneticileri ve öğretmenler bu durumun/riskini farkındadır. Destek almak ve yaşanan olayları takip edip bildirimde bulunmak için okul yönetimi, sınıf ve rehberlik öğretmenleri ile yakın bir ilişki kurun. Ayrıca, GKA öğrenciler ve Türk akranları arasında spor faaliyetleri (açık alan sporları turnuvaları, masa tenisi, satranç vb.), sanat etkinlikleri (tiyatro, resim/el sanatları sergileri, halk oyunları vb.), sosyo-kültürel etkinlikler (kültürel geziler, uçurtma festivalleri, 23 Nisan çocuk şenliği, PIKTES bahçeleri, grafiti vb.) yürütülmekte; ailelere yönelik ise aile eğitimleri, kültür tanıtım faaliyetleri ve kültürlerin birleştiği organizasyonlar (kahvaltı ve iftar, kermes, mahalle festivalleri, ebeveyn toplantıları vb.) yapılmaktadır. Etkinlik takvimine ulaşmak için: https://piktes.gov.tr/cms/Etkinlik

Sorular/talepler	Tavsiyeler
9 Çocuğumu kaydettirmem için hangi belgeler lazım? (Çocuk önceden Türkiye dışında eğitim gördüyse)	Destek ve yönlendirme için İlçe MEM ile iletişime geçin. Sorun çözülmezse İl MEM ile görüşün
10 Çocuğumun fiziksel/zihinsel engeli ve özel eğitime ihtiyacı var. Ne yapabilirim?	RAM'lar (rehberlik ve araştırma merkezleri), özel ihtiyacı olan çocukların tespit edilmesi ve ailelerin yönlendirilmesi için İl MEM bünyesinde görevlendirilmiş birimlerdir. Pek çok RAM'da artık Arapça konuşan personel de görevlendirilmektedir. RAM'lara yönlendirilmek için okul (çocuk kayıt yaptırdıysa veya otomatik olarak kaydı yapıldıysa) veya İlçe MEM ile iletişime geçin.
11 Türkçe bilmiyorum. İlçe MEM ve okullarla iletişim kurabileceğimden emin değilim.	Pek çok İlçe MEM ve okulda Arapça konuşan personel bulunmaktadır.
12 Mali veya aynı destek var mı?	Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY), başvuru üzerine ve uygunluk kriterlerine göre sağlanmaktadır. Ayrıca bazı illerde okullar ücretsiz ulaşım imkânı da sağlamaktadır. Okul yönetimi ile iletişime geçiniz.
13 COVID-19 ile ilgili endişeliyim. Okullarda ne tür önlemler alındı?	Okulların güvenliğini MEB sağlamaktadır. Okul binalarının düzenli olarak temizlenmesi, maske takılması, sosyal mesafe kurallarına uyulması, 4 m ² başına bir öğrenci düşmesi, sabun ve/veya el dezenfektanı kullanımı gibi bazı önlemler alınmıştır. Alınması gereken önlemler ile ilgili olarak okul yönetimlerinden gelecek talimatları takip edin.
14 ŞEY programından kimler faydalanabilir?	<p>ŞEY programı uyruk fark etmeksizin tüm aileler başvurabilir. Hak sahipliği her başvuran için aynı kriterlere göre değerlendirilir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ailenin tüm üyelerinin Türkiye'de kayıt altına alınmış olması; • Başvuru sırasında ailenin düzenli bir gelirin olmaması (gelir getirici herhangi bir mal varlığı da dahil olmak üzere); • Başvuru sırasında ailenin hiçbir üyesinin sosyal güvenceli olmaması; • Ailenin okula giden en az bir çocuğunun olması.

**Inter-Agency
Coordination
Turkey**